

How can we ask 'Why?'

1. Bereishit 3:9

ויקרא ד' אלקים אל האדם ויאמר לו איכה:

And Gd called to the Man and said, 'Ayekah?'

2. Mishnah, Berachot 9:1

חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה

One is obligated to bless for the bad, just as he blesses for the good.

3. Midrash, Sifri Devarim 307

הצור תמים פעלו כשתפסו את רבי חנינה בן תרדיון נגזרה עליו גזירה לישרף עם ספרו אמרו לו נגזרה עליך גזירה לישרף עם ספרך קרא המקרא הזה הצור תמים פעלו, אמרו לאשתו נגזרה על בעלך גזרה לישרף ועליך ליהרג קראה המקרא הזה קל אמונה ואין עול, אמרו לבתו נגזרה גזירה על אביך לישרף ועל אמך ליהרג ועליך לעשות מלאכה קראה המקרא הזה +ירמיה לב יט+ גדול העצה ורב העלילה אשר עיניך פקוחות אמר רבי כמה גדולים צדיקים אלו שבשעת צרתם הזמינו שלשה פסוקים של צידוק הדין

'The Rock, His deeds are complete (Devarim 32)' – When they caught R' Chanina ben Tradyon, it was decreed that he would be burned with his scroll. They informed him of this, and he recited, 'The Rock, His deeds are complete.' They told his wife, 'It has been decreed that your husband will be burned and you will be executed,' and she recited, 'A faithful Gd, with Whom there is no corruption.' They told his daughter, 'It has been decreed that your father will be burned and your mother will be executed, and you will be forced into slave labor,' and she recited, 'Great in counsel and deeds, Whose eyes are open.'

Rabbi Yehudah haNasi declared: How great are these righteous people! In their time of trouble, they invoked the three passages of justifying the verdict.

4. Talmud, Megilah 31b

בתשעה באב גופיה מאי מפטרינן אמר רב +ישעיהו א'+ איכה היתה לזונה מקרא מאי תניא אחרים אומרים +ויקרא כ'+ ואם לא תשמעו לי רבי נתן בר יוסף אומר +במדבר י"ד+ עד אנה ינאצני העם הזה ויש אומרים +במדבר י"ד+ עד מתי לעדה הרעה הזאת אמר אביי האידינא נהוג עלמא למיקרי +דברים ד'+ כי תוליד בנים ומפטירין +ירמיהו ח'+ אסף אסיפם

On Tishah b'Av itself, what do we read for the Haftorah? Rav said, 'How has she become a zonah.'

What do we read from the Torah? 'Acherim' said, 'And if you do not listen to Me.' Rav Natan bar Yosef said, 'How long will this nation blaspheme against Me?' Some said, 'How long will this evil group endure.' Abbaye said: Now, the general custom is to read, 'When you will produce children,' and to use 'I will finish them' for the Haftorah.

5. Talmud, Megilah 31b

בתעניות ברכות וקללות ואין מפסיקין בקללות מנא הני מילי אמר רב חייא בר גמדה אמר רבי אסי דאמר קרא +משלי ג'+ מוסר ד' בני אל תמאס ריש לקיש אמר לפי שאין אומרים ברכה על הפורענות אלא היכי עביד תנא כשהוא מתחיל מתחיל בפסוק שלפניהם וכשהוא מסיים מסיים בפסוק שלאחריהן

On fast days we read the blessings and curses, and we do not break up the curses [into multiple readings]. How do we know this? Rav Chiyya bar Gamda cited Rav Asi, saying: It is written, 'My son, do not reject rebuke.' Reish Lakish said: Because we do not recite a blessing upon punishment.

Then what do we do? We begin one sentence beforehand and we conclude one sentence afterward.

6. Yirmiyah 9:16

כה אמר ד' צבקות התבוננו וקראו למקוננות ותבואינה ואל החכמות שלחו ותבואנה:

So declares Gd: Contemplate, and call for the mourners and they will come; send for the wise women, and they will come.

Mourning leads to repentance

7. Talmud, Bava Kama 59a-b

אליעזר זעירא הוה סיים מסאני אוכמי וקאי בשוקא דנהרדעא אשכחוהו דבי ריש גלותא וא"ל מאי שנא הני מסאני אמר להו דקא מאבילנא אירושלים אמרו ליה את חשיבת לאיתאבולי אירושלים סבור יוהרא הוה אתיוה וחבשוה אמר להו גברא רבה אנא אמרו ליה מנא ידעינן אמר להו או אתון בעו מינאי מילתא או אנא איבעי מינייכו מילתא אמרו ליה בעי את

Eliezer the younger wore black shoes in the Neherdaa market; people from the Exilarch's House encountered him and asked, "Why do you wear these different shoes?" He replied, "I am mourning for Yerushalayim." They said to him, "Are you significant enough to mourn for Yerushalayim?" They felt this was arrogant, and they jailed him.

He told them, "I am a person of standing!" They asked, "How can we know that?" He replied, "You could ask me a question, or I could ask you a question."...

8. Devarim 4:29-31

(כט) ובקשתם משם את ד' אלקיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך: (ל) בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ד' אלקיך ושמעת בקלו: (לא) כי קל רחום ד' אלקיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את ברית אבותיך אשר נשבע להם: And you will seek HaShem your Gd from there, and you will find Him, when you seek Him with all of your heart and all of your soul. When you are in trouble, and all of these things happen to you, at the end of days, you will return to HaShem your Gd and listen to His voice. For HaShem your Gd is merciful, and He will not weaken you or destroy you, and He will not forget the covenant of your ancestors, to whom he swore a covenant.

9. Talmud, Taanit 30b

שמחו את ירושלים וגילו בה כל אהביה שישו אתה משובש כל המתאבלים עליה מכאן אמרו כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה ושאינו מתאבל על ירושלים אינו רואה בשמחתה

It is written, 'Gladden Yerushalayim and make her joyous, all those who love her. Celebrate with her, all who mourn for her.' This teaches that one who mourns for Yerushalayim will merit to see her joy; one who does not mourn for Yerushalayim will not see her joy.

Additional item: The Eulogy for Yoshiyahu

10. Midrash, Eichah Rabbah 4:1

מדבר ביאשיה איכה יועם זהב שהיה דומה לארנטס של זהב, ישנא הכתם הטוב שהיה גופו דומה לאבן טובה ומרגליות, תשתפכנה אבני קדש אלו שתי רביעיות של דם שהיה ירמיה נוטלן וקוברן הדא הוא דכתיב (ד"ה ב' ל"ה) ויקבר בקברות אבותיו וכי בכמה קברות נקבר דאת אומר בקברות אבותיו אלא אלו שתי רביעיות של דם שהיה ירמיה נוטלן וקוברן

This speaks of Yoshiyahu. 'How has the gold diminished' for he resembled a gold ornament. 'The good gold was altered' for his body resembled gems and pearls. 'The sacred stones are spilled forth' refers to the two measures of blood that Yirmiyah collected and buried. It is written, 'He was buried in the graves of his ancestors' – Was he buried in many graves?! Rather, these are the two measures of blood that Yirmiyah collected and buried.

11. Talmud, Berachot 4b

אמר רבי אלעזר אמר רבי אבינא כל האומר +תהלים קמ"ה+ תהלה לדוד בכל יום שלש פעמים מובטח לו שהוא בן העולם הבא מאי טעמא אילימא משום דאתיא באל"ף בי"ת נימא +תהלים קי"ט+ אשרי תמימי דרך דאתיא בתמניא אפי"ן אלא משום דאית ביה +תהלים קמ"ה+ פותח את ידך נימא הלל הגדול דכתיב ביה +תהלים קל"ו+ נתן לחם לכל בשר אלא משום דאית ביה תרתי

R' Elazar said, citing R' Avina: One who says Ashrei thrice daily is guaranteed entry into Olam haBa. Why? If it's because of the alphabetical acrostic, one should recite Tehillim 119, which has an eightfold alphabet! And if it's because Ashrei includes, 'You open Your hand,' we should say Tehillim 136, which includes, 'He gives bread to all flesh!' It's because Ashrei includes both.

12. Talmud, Rosh haShanah 18b

צום החמישי זה תשעה באב שבו נשרף בית אלקינו ואמאי קרי ליה חמישי חמישי לחדשים צום השביעי זה שלשה בתשרי שבו נהרג גדליה בן אחיקם ומי הרגו ישמעאל בן נתניה הרגו ללמדך ששקולה מיתתן של צדיקים כשריפת בית אלקינו

'The fast of the fifth' is Tishah b'Av, when the house of our Gd was burned; it is called 'fifth' because it is in the fifth month.

'The fast of the seventh' is the third day of Tishrei, when Gedalyah ben Achikam was killed. Who killed him? Yishmael ben Netanyah killed him. This teaches that the death of the righteous is equal to the burning of the house of our Gd.

13. Talmud, Shabbat 105b

אמר רב יהודה אמר רב כל המתעצל בהספדו של חכם ראוי לקוברו בחייו שנאמר +יהושע כד+ ויקברו אותו בגבול נחלתו בתמנת סרח אשר בהר אפרים מצפון להר געש מלמד שרגש עליהן הר להורגן

Rav Yehudah said, citing Rav: One who is lazy in eulogizing a sage should be buried alive, as it is written, 'And they buried Yehoshua in the borders of his lot in Timnat Serach on Mount Ephraim, north of Har Gaash [the volcano].' This teaches that the mountain was aroused against them, to kill them.

14. Kinah of אלי איכה

תלה בעשרים ושנים מהרוס שתות כי ספדו לו איכה בעשרים ושנים אותיות
He [Gd] delayed for twenty-two the destruction of the foundation, for they eulogized him with twenty-two letters.